

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA
1838
GHILBARITIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRĂȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 87

20 Noembrie 1941

Anul 104

Flori de ghiață

de V. Branisce

De câteva zile un ger năprasnic și neobișnuit la mijlocul lui Noembrie a desenat pe geamurile noastre flori de ghiață. Pe spațiul restrâns al ferestrei răsar peste noapte păduri seculare, plante și flori exotice, o lume încântătoare ce ne fură vederea și ne transpune în împărăția de cleștar a formelor desăvârșite.

Celebrul romancier suedez August Strindberg a dat o interpretare extrem de originală acestui fenomen. El susține că picurii de apă ce se transformă în cristale poartă întipărită în structură, întreaga lor trecere prin lumea vegetală, astfel că aceste cristale reproduc formele de viață prin care trecuseră odinioară. El reduce acest fenomen la un fel de memorie a materiei.

Dacă speculațiuni, prin ipoteze sugestive, au ajuns să-i atribue materiei nostalgia unor forme organice prin care a trecut, cu atât mai vădit s'ar putea aplica aceste sugestii în cercetarea fenomenelor sufletești, care sunt manifestările spiritului omenesc.

Pentru că fenomenele sufletești ale neamului, în funcție de momentul istoric în care se cristalizează, poartă pecetea specificului unui neam. Pământ, climat, strămoși, încercări formează acel glas al sângelui, care dă poporului o anumită tonalitate sufletească, trezesc afinități sau aversiuni de neînvin. Noi nu suntem creația momentului de față. Nu putem să ne legăm existența de expediente sau de conjuncturi momentane, oricât de favorabile la aparență, dacă ele nu reprezintă formele ideale pe care le purtăm latente în noi, dacă ele nu corespund structurii noastre sufletești. Intocmai cum, într-o ghindă, doar me pădurea viitoare cu toată varietatea și bogăția de nuanțe și culori, varietate ce a fost plămădită cu secole înainte de un lung șir de falnici stejari, așa își poartă și neamurile destinul, dela care nu se pot abate.

Intreaga noastră istorie este o confirmare a acestui destin ce ne-a fost hărăzit din timpuri imemorabile. Pământul nostru a fost ținta cuceririlor, vadul năvălirilor. Vecini hrăpărești s'au înfruptat mereu din bunul nostru. Așezările noastre au fost rase la pământ la fiecare răscruce de veac. Biruințele noastre au fost scaldate în sânge și jertfe.

Dar în toată această desfășurare de evenimente poporul român a fost într-o continuă ascensiune.

Fiecare realizare a însemnat un pas înainte spre ținta ideală, pentru care atâtea generații și-au adus prinusul neprecupețit: O Românie a tuturor Românilor

Acest ideal este forma în care se regăsește sufletul nostru, asemenea florilor de ghiață, care reamintesc pădurile eterne de unde vin și unde se întorc picurii de apă.

Cu candela aprinsă

de I. Bozdog

După fiecare faptă eroică, înscrisă cu sângele nevinovat al atâtor vieți tinere, mândria noastră românească tresare. Creștem în ochii lumii și simțim în conștiința noastră cum jertfele ne liniștesc și rănilor se cicatrizează.

Fiecare biruință luminează cutele cele mai adânci ale inimii încă tot măhnite și fiecare sat, oraș și fort cucerit ne înzecește dorința de sacrificiu și ne împintină spre totala jertfă de ispășire. E un fenomen poate fără precedent în istoria orândurilor de sânge ce le aducem. Dorințele noastre nu se transformă în orgoliu, nici în stări sufletești de mulțumire și beatitudine, ci într-o și mai nepotolită sete de dăruire pe altarul liniștii și măririi Patriei.

Ochiul ager al Conducătorului cuprinde și ocrotește conturul istoric al drepturilor de viață și onoare ale neamului, iar mâna strivită de încordări și suferințe a ultimului dorobanț strânge mai cu foc patul armei aproape de inima lui ce svăcnește de dor de luptă. N'am auzit din gura niciunui soldat reîntors din grelele spasmuri ale încăierării dorința de a pleca la căminul său, n'am putut distinge din geamătul niciunui rănit înțeleștat pe patul de suferințe altă rugăciune, decât a fierbintei lui cereri să se vindece repede spre a-și îndeplini misiunea sfântă ce o are de scris în cartea veșniciei.

El nu dorește și nu vrea s'audă decât glasul de chemare al Patriei.

În candela ostașului nostru arde puternic uleiul sfânt al credinței în biruință.

Pe noi, toți, ne mistuie desăvârșirea dorinței aprinse în inimi în zorii zilei de 22 Iunie.

Sunt însă momente în care — se

pare — flacăra lăncezește, tremură și scade. Acestea se petrec în inimile care nu bat în ritmul unison al neamului.

Acest fenomen, de ridicare bruscă la lumina flăcărilor de izbândă și recăderea vertiginoasă în fața adierilor și vânturilor contrare, se petrece în cei care n'au încredere desăvârșită în puterea și voința de jertfă a neamului, sau care-și hrănesc inimile cu șoapte, vorbe și planuri făurite de firile flușturate, nestatornice și repede schimbătoare.

Destinele și viitorul neamurilor se scrie cu arma 'n mână pe câmpul de bătălie, a spus zilele trecute Führerul german.

Neamurile care-și așteaptă dreptatea dela mărinimii sau prietenia altora, nu sunt vrednice de o soartă mai bună, iar aceia care, fac pendentă îndeplinirea legitimei aspirațiuni naționale de combinațiile intereselor sau a celor ce huzurează în tihnă și acumulează bogății, nu sunt patrioți gata de supremul sacrificiu pentru realizarea drepturilor noastre.

Neamul întreg este și trebuie să rămână în perpetuă vibrație, așa cum ne-a învățat sublimul nostru soldat prin splendidul lui catehism ce-l propovăduiește și azi pe stepele întinse ale Rusiei, pe coama azurie a valurilor mării și pe crestele Caucazului.

Pe cât de mare ne este graba și dorința individuală de biruință, pe atât de cumpătați și statornici trebuie să fim în răbdarea colectivă.

Să cultivăm cu sfințenie clipă de clipă fiorii dorinței, să-o transformăm prin tot ce gândim și facem în voința

— Continuare în pag. 3. —

PLEBISCITUL

de Dr. D. Chirculescu

Poporul Român și-a spus cuvântul pe față în deplină libertate de conștiință, cu o desăvârșită limpezime: el și-a proclamat desăvârșita solidaritate cu Conducătorul său. El împărtășește în totul atitudinea Conducătorului și îi dă mandat să ducă la bun sfârșit opera începută la Răsărit.

Pentru toți acei care cunosc atitudinile de rezervă și de dispreț manifestate de opinia publică românească, în cursul ultimului deceniu, față de toate improvizațiile care s'au perindat la cârma țării, pentru toți acei care au avut ocazia să vadă aceeași opinie publică sprijinind viguros acțiunea de răsturnare a unei stări de lucruri putredă la 1940, înțelegerea și bunul simț al poporului nu poate face obiect de îndoială. Acest bun simț național este o realitate. Și tocmai de aceea, votul quasi-unanim din zilele trecute, exprimat liber, capătă o putere deosebită.

El dovedește în primul rând, că Conducătorul Statului, prin discreția sa, prin priceperea și înaltul său patriotism, prin munca sa neprecupețită și leala sa hotărâre, și-a câștigat stima unanimă a Neamului. Românimea întreagă recunoaște în el, fericit îmbinate, cele mai înalte virtuți ale Neamului; în acelea și-a exprimat ea nelimitata sa încredere.

Votul exprimat reprezintă, fără nicio îndoială, o recunoaștere și o recunoștință pentru actele împlinite de până azi ale Conducătorului. El reprezintă, în același timp, un mandat în alb, o nelimitată încredere, pentru viitor.

Ori, acest mandat în alb dat Conducătorului pe care Românimea l-a simțit vibrând, în actele sale, totdeauna, într'un singur fior, la bine și la rău, în suferință și în glorie, cu întreaga suflare românească, acest mandat capătă înțelesul unei afirmări masive, hotărât și puternic reînnoite, a legitimei aspirații românești.

Dând mână liberă Conducătorului, Românii au înțeles că au dat, prin a-

Continuare în pagina 3-a

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

Brazilor cu șuer lung...

Brazilor cu șuer lung
Teamă mi-e că n'o s'ajung
Să văd mugurul plesnind,
S'aud mierlele doinind
Teamă mi-e, amar mi-e teamă
Goarna morții că mă chiamă,
Goarna morții de aramă.
— Atunci brazilor vecini,
Vă clătiți din rădăcini,
Vă clătiți, vă îndoiiți
Că voi singuri mă jeliți,
Și mă plângeți plâns nebun,
Că v'am fost un prieten bun
Și mă plângeți plâns cu foc
C'am fost fără de noroc.

Ecat. Pitiș

Un Ceaslov tipărit de Ioan Barac

Iosif E. Naghtu

Asupra lui Ioan Barac avem două monografii: 1) Vieța și opera lui Ioan Barac de Ion Colan (București, Academia Română, 1928); 2) Ioan Barac Studii de A. Bogdan—Duică (București, Academia Română, 1933). Biografia lui studiat minuțios pe I. Barac. S'a întâmplat totuși că le-a scăpat un mărunchi despre care voiesc să scriu ceva în numărul de azi. În 1835 apare la Brașov un Ceaslov îngrijit de Ioan Barac. Se întitulează: „Orologhion adecă Ceaslov. Întru acest chip acum de nou așezat și îmbogățit cu mai multe Acatiste și alte rugăciuni folositoare. Tipărit după rânduiala Bisericii Pravoslavnice a Răsăritului, sub stăpânirea prea înălțatului Împărat Ferdinand Intâiul. În zilele

și cu blagoslovenia Excelenței Sale Prea o Sfințitului Domn Ștefan Stratimirovici, Arhiepiscopul și Mitropolitul Bisericii Răsăritului din Carlovăț. Și cu îndemnarea și blagoslovenia prea o sfințitului Domn Basile Moga, pravoslavnicul Episcop de legea grecească din M. Princ. al Ardealului. Cu slobozenia celor mai mari și cu cheltuiala [Dumnealui Kyriu Constantin Bogic”.

Pe contrapagina foii de titlu e icoana Răstignirii, având jos câteva versuri.

Mântuitorule sfințe
Pentru dragoste fierbinte
Spre noi cum te-ai restignit
Pentru ale noastre greșale
Curate mâinile tale

INSTANTANEE

Gratul animalelor

In America face furori un director de circ care aranjează adevărate minuni cu animalele lui. Interesant e la omul acesta faptul că dresarea n'a făcut-o cu biciul și cu bâta, ca până acum toți îmblânzitorii ci el își îmblânzește fiara, își dresază animalul de casă, vorbindu-le în limba lor. Scoate răgete ca leul, miaună ca pisica și latră.

Omul, comod și răsfățat copil al naturii, nu și-a bătut capul nici când cu învățarea graiului patrupedelor, acești prieteni loiali și uneori foarte utili ai noștri. De ce s'o facă omul când pot dobitoacele să nvețe limba noastră? Câinii de pildă, aproape toți înțeleg nemțește. Nemțeasca era, mai este și azi, limba lor de comandă. De-aici nu urmează că n'ar putea învăța și altă limbă. Învață chiar foarte ușor limba ceo vorbește stăpânul lui. Tot astfel calul. Chiar și boul, despre care se susține pe nedrept, că este prost. Și el știe ce vrea țaranul când îi spune „cea” și când îi zice „hăis”.

A-propos de boi și de vaci. Acestea par a avea mai multe afinități de limbă (de limbă înțeleg) cu omul. Tot într'un ziar de peste ocean văzui publicată fotografia unui fermier în momentul când aduna, prin muget, vacile în jurul său. De va merge tot așa cu progresul, cine știe la ce rezultate strălucite mai ajungem încă, și câte secrete vom putea smulge sufletului animalic cu privire chiar la descendența noastră.

Și la noi s'a întâmplat un caz foarte curios între o vacă și-un domn din societate. Domnul respectiv e un bun imitator de poze și de glasuri.

Într'o seară, vrând să distreze un grup de prieteni, a imitat mugetul nostalgic al vacii. Eram într'o gară. O vacă, ce întâmplător se afla legată de-un vagon, a rupt frânghia și crezând că e vițelul ei de-acasă o luă razna spre cel care mugeta. Fugea domnul, fugea și vaca. De remarcă ar fi psihologia acesteia din urmă. Vedeă doar pe om alergând înaintea ei, îl vedeă bine, și totuși, tot vacă să fie, nu-și putea da seama, e vițel sau nu-i vițel?

Întâmplarea mi-a fost povestită de însuși cel cu pățania. De autenticitate răspunde el.

Ecat. Pitiș

Citiți

„Gazeta Transilvaniei”

Pre cruce s'au pironit
Cu patimi de voe bună
Cu sângele împreună
Ca un ceresc împărat
Pentru ale noastre prihane
Cu cinci simțitoare rane
Din iad ne-ai răscumpărat.

Urmează o prefață scrisă de mecenatul negustor brașovean Constantin Bogic, după care ajungem la o poezie semnată de Ioan Barac „diortositorul cărții acesteia”. Textul poeziei e următorul:

Ca Stelele 'stipărite
Slovele Diortosite,
Într'u acest sfânt Ceasoslov
Pe lângă silința totală
Fără greșeli să se poată
Diortosi în Brașov
Și ochii privind la stele
Nu le pot vedea pre ele
Toate cu adevărat
Și neputând să le vază
Din pricina altor rază
Ochii nu le-au numărât.

„Popa Tanda” din Ighiel

Ion Berciu
Directorul Muzeului Regional
Alba-Iulia

Intr'o adâncitură a munților Apuseni, în partea de nord-vest a Albei Iulii, este un sat oropsit, cu oameni năcăjiți, numit Ighiel, sat ferit de „binefacerile” civilizației, de zelul „finanților”, de vizitele dese ale „nădrăgarilor” și de pasiunea demnă de o cauză mai bună a reformatorilor. Ca multe alte așezări de pe cuprinsul pământului românesc, Ighielul și-a păstrat aproape neatins sufletul său, de celulă a unui mare organism social, rezultat din cerințe de viață, din fatalități istorice și din chemări spirituale ancestrale.

Este o mândrie pentru un popor a prezenta lumii organizații temeinice, realizări de artă uimitoare, palate până la cer, drumuri pietruite, electrificări, industrii și tot ce poate să dea omul crescut în vremuri liniștite, dar tot atât de important este să dovedești, cu forme de viață, conștientă din sărăcia și din sbuciumul veacurilor, vitalitatea unui popor.

Furtunile ne deschid mai bine ochii decât vremurile de îmbelșugare și de bucurie.

Uriășele noastre salturi, din multe puncte de vedere foarte laudabile, uimitoare chiar, în ceea ce privește organizarea socială, administrația în sensul ei cel mai larg deci, par acum în iureșul bejeniei, atât de neînsemnate și chiar atât de turburătoare încât cu greu ar putea să fie judecate.

Castelul de carton se slăbește și rămâne numai marea realitate a națiunii noastre: țaranul și satul.

Țaranul, această dureroasă cariatidă, care ne ține cu munca și cu sângele lui pe toți, ne situază acum, prin martirajul său, pe primul plan al preocupărilor tuturor, fie că așteptăm, cu înfrigurare, salvarea dela el, fie că așteptăm pânea cea de toate zilele” din hărnicia brațelor copiilor și femeilor dela țară.

Satul, acest dumnezeesc microcosm al neamului nostru, din care a crescut ca un fruct natural, și la vremea sa, Statul Românesc în forma sa inițială, de Voevodate, țări și principate, după câteva decenii de rătăcirii și de orbecării, ne cheamă, pe toți cei pierduți, pe toți cei smulși de vânt, ca pe niște „fii risipitori” la sânul său pentru a-i înțelege durerile și a porni numai dela zestrea lui spirituală spre alte culmi de înălțare a patriei.

„Troglodiții” din satul Ighiel și milioanele de troglodiți din davele dacoromane, ne dau astăzi, nouă celor cu capul în nori, cea mai grozavă lecție de statornicie în credință, de jertfă sublimă și de adâncă, de unică cumițe-nie și bun simț.

La toate frământările noastre, ei răspund cu liniștea lor de mucenici și cu credința lor tare în dreptate, în omenie și în biruința binelui asupra răului. La toate combinațiile noastre savante de organizări, schimbări, progres nelimitat, prietenii de azi pe mâne, ei răspund cu tăria celei mai sacre moșteniri, aceea a tradiției, a experienței de veacuri, a tezaurului neprețuit al strămoșilor: noi ne sprijinim pe clipa fugară, ei pe eternitate.

Căror factori se datorește maiestoașa siguranță în mers a robotului român?

Unui puternic instinct, unei năvalnice vitalități și unei conștiințe îndrumări, făcute de frații săi mai luminați, ieșiți din mediul fărânesc și rămași pentru totdeauna în acest mediu.

Primii doi factori, fiind legați de însăși structura fizică a țaranului român, spre fericirea neamului întreg, n'au putut fi cu nimic aproape turburați.

Patimile vremilor noi însă au lovit nemilos în cel de al treilea factor, îndrumătorii, dislocând multe elemente și aruncând pe altele departe de menirea lor.

— Va urma —

D-l prof. Herescu invitat la Roma

D-l prof. univ. Herescu președintele Soc. Scriitorilor Români a fost invitat să țină o serie de prelegeri la Institutul de Cultură Română — a cărui președinte de onoare este M. S. Împăratul Victor Emanuel.

Piața Basarabiei

Piața din fața fabricii Schiel, la întretărirea Căii Victoriei cu str. General Moșoiu, se va numi în viitor „Piața Basarabiei” spre a se cinși astfel întoarcerea victorioasă a oștirii desrobitoare din Basarabia, Odessa și Ucraina.

PREDICI ÎN PUSTIU

Școala gândurilor bune

Poate n'ai auzit de ea, dar să știi, că nu ești om încă om format până ce n'ai trecut prin ea. De gândurile tale depinde toată viața, tot norocul, toată fericirea ta și tu nici nu te-ai gândit vreodată să faci ordine în ele. Le lași de-a-valma să pătrundă în sufletul tău și pe cele bune, și pe cele rele și deodată observi că nu mai ai nimic zi senină din cauza, că ai rămas toată viața ta analfabetul școlii de gânduri bune, deși ar fi fost necesar să o urmezi până ți-ai fi luat diploma magna cum laude.

Ți se pare ceva supranatural, când auzi, că poți fi stăpânul gândurilor tale. N'ai trecut prin această școală în care trebuie să fii un autodidact și nu știi, că o supărare cât de mare o poți înăbuși, o mânie cât de mare o poți transforma într'un zâmbet, dacă ai imediat la'ndemână antidotul: gândul bun. Fă numai câteva zile exercițiul minunat de a întâmpina orice supărare cu un zâmbet, fără să-ți iasă din gură un singur cuvânt aspru și să vezi ce departe o poți duce cu acest antrenament. Credeți-mă, iubiți frați, v'o spune unul cu multă experiență și mai multă aprofundare a acestei probleme, că nu există rău pe lumea asta din care să nu poți trage un folos, dacă voința, credința, speranța, cu aite cuvinte gândul bun veghiază mereu. Când dă o mare supărare peste tine, gândește-te imediat că în cel mult 2-3 luni tu vei putea schimba cu totul fața lucrurilor și nu lăsa ca disperarea să-ți cuprindă sufletul.

Mi-aduc aminte din primii ani de facultate că învățam la fiecare intoxicare antidotul ei (contraotravă), dar nici când nu mi-a spus cineva, că este mult mai important să cunoșci și să aplic gândul bun oricărei suferințe morale, că orice gând rău înainte de a se transforma în faptă, poate fi combătut prin gândul bun. Psalmistul zice: *Să vorbiți întru inimile voastre pe așternuturile voastre, ceea ce înseamnă, că eu îmi pot autosugestiona orice gând bun și îl pot asimila prin continua lui repetare.* Școala gândurilor bune se face astfel:

Repet în fiecare zi, în fiecare moment liber, în minutele înainte de culcare și sculare din pat următoarea frază: În Biblie sunt 800 texte de bucurie. Nu mai vreau să știu de supărări violente, izbucniri furioase, căci Dumnezeu nu m'a creat spre a fi subjugat de necazuri, ci spre a le învinge prin muncă și voie bună. Vreau să am veșnic zâmbetul pe buze, ca omul conștient, că orice înfrângere o pot transforma în învingere, în orice rău e un bine, orice suferință e doar un avertisment divin cum să ies din încurcături fără pierdere distrugătoare. Pot să ajung tot ce vreau, sădind acum același gând, pe viitor orice gând negru va aștepta în anticameră fără putință de a intra, căci eu sunt stăpânul gândurilor mele.

Dr. M. Suciu-Sibianu

Pentru patima răbdată
Prin cerere minunată.

Cerul deschizându-ți-se
Dela Domnul dându-ți-se
Ce poștești grăindu-ți-se
Și făgăduindu-ți-se.

Ai cerut mai înainte
Să rămâe cele sfinte
Spre folosire fierbinte
Moăștele tale părinte.

A fi mult folositoare
De ciumă apărătoare
La vite ajutătoare
Și de câmpuri roditoare:

Așa mucenice sfinte!
Roagă-te ca mainainte
Cu acele dulci cuvinte
Că ne-am slăbit și la minte

Mai împarți moăștele tale
Nouă celor plini de jale

Pedepsiți pentru greșale
De murim căzuți pe cale.

Roagă-te să se oprească
Să nu ne mai pedepsească
Bala carea gura cască
De grab să ne prăpădească.

Ciuma, foamea cea mare
Ne-au spăimântat foarte tare
Roagă sfinte, cu glas mare
Pre Domnul pentru scăpare!

Ne rugăm cu lacrimi foarte
Să ne ierte dela soarte
Pacea moăștele să-ți poarte,
Și noi să scăpăm de moarte.

Să vărsăm de lacrimi vale
Cei pedepsiți în greșale
Cu rugăciunile tale
A lua sfârșit de jale.

Așa rog pre cetitori
Și de Hs. iubitori
Că vro greșală văzând
Să îndrepteze cu buneată
Cu duhul cel de blândeată
Firii omenești crezând.
Că nici soarele nu poate
Vedeă unghiurile toate
Toată ziua strălucind.
Nici omul fără greșale
Întru lucrările sale
Nu poate fi negreșind.

In Ceaslov mai găsim o poezie
închinată Sfântului Haralambie, scrisă
— probabil — tot de Ioan Barac.

STIHURI

Mare Mucenice Sfinte
Haralambie părinte!
Ne-au înfierbântat la minte
Sfintele Tale cuvinte,

Care le-ai vărsat odată
Viindu-ți cereasca plată

Bogățiile fabuloase ale Caucazului

Este de crezut că în Anglia și Statele Unite ale Americii, înaintarea trupelor aliate în direcția cursului inferior al Donului și ceva mai mult peste, va fi urmărită cu o atenție mai mare, decât a fost urmărită înaintarea de până acum în sectorul sudic al întinsului front. Caucazul este ultimul mare rezervor de materii prime, care le mai rămăsese Sovieticilor în Europa. Dela apus spre răsărit se întind câmpuri petrolifere, care încep la Maikop, prezintă un centru însemnat la Gresny și sfârșesc cu cel mai întins zăcămintă petrolifer al Rusiei sovietice, Bacu. Distanța dela Rostov la Bacu este de circa 1000 km. în linie aeriană. Inșă căile de legătură pământene sunt cu mult mai aproape de front și nu pot fi apărate suficient, din cauza întinderii lor atât de mari, nici contra atacurilor de aviație slabe ale inamicului. Și mai periclităte sunt comunicațiile sovietice cu minele de minereuri caucaziene, fiindcă nu dispun decât de transporturile terestre. În Caucaz se află și grosul producției europene de cupru, care le mai rămăsese bolșevicilor după pierderea minelor ucrainene dela Nikopol.

Presă germană stabilește cu cea mai mare prudență urmările economice ale înăltării spre răsărit.

Această rezervă trebuie raportată la faptul că nu se pot evalua foloasele ce pot fi obținute imediat după preluarea lor și că repunerea în funcție a minelor și fabricilor distruse, necesită de multe ori luni întregi. Dar un lucru este sigur: timpul este aici aliatul țărilor Europei continentale. Nicio distrugere nu este atât de fundamentală încât urmările ei să nu fie șterse sau cel puțin îmbunătățite prin îndemănare și activitate, într'un an sau chiar o jumătate de an, astfel ca producția, în speță fabricația, să poată fi reluată în cantități apreciabile.

Petrolul caucazian este coșmarul cel mai greu al aliaților bolșevicilor. Caucazul a produs în ultimul an înainte de războiu (1938) aproximativ 90% din totalul petrolului sovietic. Chiar

dacă între timp au progresat și celelalte câmpuri petrolifere, — mai ales al doilea „Bacu” aflător între Volga și fluviul Ural, — totuși nu poate fi vorba de o detronare a Caucazului. În dările de seamă ale comisariatului pentru petrol, se află o sumă de considerațiuni, în care se spune pentru ce nu s'a reușit în ultimii ani de a se spori producția de petrol în această nouă regiune, bogată în zăcămintă de petrol, dela *Kschimbajove*. La producția totală de petrol caucazian, peninsula Apșeran (districtul Baku) participa în anul 1938 cu circa 24 mil. tone; producția totală a petrolului caucazian exploatat, comparta 29,7 mil. tone, astfel încât revenea celor două câmpuri petrolifere vestice dela *Maikop* și *Gresny*, o producție de 5,7 mil. tone, adică corespunde cu aproximație cifrei totale a producției de petrol românesc. În timp ce petrolul dela *Baku* se transportă pe tankuri petrolifere pe marea Caspică și pe Volga către nord, sau către portul Batum dela Marea Neagră, prin două conducte petrolifere, petrolul dela *Gresny*, care are cel mai mare procentaj de benzină, este transportat numai în parte prin conducte petrolifere până la portul dela marea Caspică, *Mahatskala*, pe de altă parte prin alte conducte către vest și anume prin *Armavir*, până la *Tuapse*, port la marea Neagră, aproape de strămoșia Kerchi și către Rostov pe Don. Conducta ducea chiar mai departe, până la stația de cale ferată *Trudovaja* în regiunea Donețului.

Crimeea este relativ netedă, până la așa numita Rivieră rusească. De asemenea regiunea dintre cursul inferior al Donului și marea Caspică nu prezintă nicio dificultate de teren deosebită. „Valuri naturale”, pe care trupele aliate trebuie să le învingă, ca la Nistru, Nipru și în fața regiunii Donețului, sau la istmul Perekop, nu mai există în înaintarea către răsărit. De aceea îngrijorările anglo-saxonilor și strategiilor sovietici, în ceea ce privește apărarea porților de intrare către comorile solului caucazian, sunt perfect justificate. (UTA).

Colțul cifitorilor

Să continue curățirea

Motive de interes național superior, au determinat Decretele-Legi în virtutea cărora proprietățile rurale și urbane ale Evreilor din România au fost trecute în patrimoniul Statului.

Expunerile de motive, care însoțesc acele două Decrete-Legi, izvorite din cea mai înaltă și bine simțită concepție patriotică și națională, lămuresc, în modul cel mai convingător necesitatea lor actuală. Iar noi, ca și întreg poporul românesc nu avem îndeajuns cuvinte de aprobare și laudă, cu care să proslăvim atari măsuri prea bine venite, cum sunt și de mult dorite.

Dar, mai rămâne ceva, ce Evreii și-au însușit prin uzurpare din partea lor și cu blajină îngăduință din partea noastră și care, la cei mai mulți din Evrei nu este, nu poate și nu trebuie să fie a lor.

Acel ceva, sunt numele atât cel de botez, pronumele, cât și cel de familie, patronimice, pe care Evreii și le-au adoptat prin uzurpare și le poartă până în prezent și cu care își împodobesc perciunii lepădați.

Răsfoiți vă rugăm cartea abonajilor la telefoane și veți fi surprinși și ulmiți, găsind în ea nume de botez — pronume — ca: *Aristide, Alexandru, Silviu, Virgil, Anciu, Dinu, Adrian, Călin, Roman, Mircea, Nicolae, George, Emil, Filip, Iuliu, Felix, Renè, Alice, Aida, Ortansa, Matilda, Sofia, Helene, Cornelia* și multe altele, nume de botez iurate dela cele creștinești, dar care nu au absolut nimic la baza lor, ca trăgându-se din nume biblice, singurele cu care se pot împodobi Evreii.

Tot pe calea aceluiași mod de ucumotare, cei mai mulți Evrei au

adoptat nume de familii românești, ba încă și din acele ce aparțin istoriei noastre, astfel mulți *Blum* și *Blumenfeld* au devenit *Flor, Florian* și *Florescu, Gold*, cu diferitele sufixe, a devenit *Aurescu*; sau *Aurelian*: un *Krontzdorf* a devenit *Laurian*; evreul născut undeva pe lângă apa Mureșului și-a adoptat numele de *Mureșianu*... și așa, cât mai departe.

Aceste adoptări de nume — de botez și de familie — și-au avut doar și ele tâlcul lor, aducând celor ce și le însușeau anumite și simțitoare foloase materiale și sociale.

Dar tocmai acum, când toate bunurile nemișcătoare, urbane și rurale, cu toate accesoriile lor, au fost readuse la patrimoniul național, creștin, este credem, timpul a se readuce și numele și numirile românești, dela uzurpatori, la adevărata lor obârșie românească, dela care au fost sustrate.

Iată de ce, ne dăm modesta, dar ferma părere, că ar fi tocmai timpul, ca prin Decret-Lege, cu caracter și autoritate retroactivă, să se interzică sub sancțiuni severe Evreilor de a purta alte nume — de botez și de familie — decât acele la care le da dreptul religia, trecutului și tradiția fiecăruia din ei, obligându-i de a nu purta, în orice mod asemenea nume și numiri românești, la care nu-i îndreptățește nimic, ci să poarte pe acele dela care s'au îndepărtat atât cei aflați astăzi în viață cât și autorii lor, ascendenți.

G. E. R.

Fapta bună ne înalță

de Pr. Gh. Fl. Preșmereanu

Am citit undeva o istorioară despre un rege, care avea un fiu, pe care-l iubea nespus de mult. Nimic nu i se refuza: Nicio dorință nu-i rămânea neimplinită, și totuși nu era fericit.

Intr'una din zile veni la castel un vrăjitor care-i făgădui, că va face fericit pe fiul său. Regele, firește, a fost gata cu răspunsul: „De o vei face, poți cere dela mine orice vei vrea și-ți voi da”.

Vrăjitorul conduse pe fiul de rege într'o cameră întunecoasă și scrisese ceva cu cerneală albă pe o bucată de hârtie. O dete apoi copilului poruncindu-i să o țină într'un spațiu întunecos deasupra unei lumânări aprinse și să aștepte. Vrăjitorul plecă. După ce fiul de rege execută întocmai, ce să vezi? Hârtia cea albă arăta la lumină următoarele cuvinte: „Fă în fiecare zi, unui om oarecare câte o mică bucurie”. Fiul de rege urmă acest sfat, și astfel ajunse cel mai fericit om din împărăție.

Ce povață mai bună de urmat am putea alege și noi, azi, când se știe că tocmai această lipsă de iubire și interes față de semenii noștri este cauza multor mizerii și neliniști ale vieții colective!

Și tot ea e cauza, că așa de greu poți întâlni oameni care să fie cu adevărat fericiți și mulțumiți. Nici că se poate altcum dacă, în locul dragostei evanghelice, pe care o predică mereu slujitorii altarului, mai de grabă se confirmă vechiul proverb: „Homo homini lupus”.

Pare că Isus ne-ar fi asemănat cu lupii nu cu oile cele blânde:

Nimeni nu poate fi fericit, dacă el nu-și află fericirea în facerea de bine, în procurarea de bucurii pe seama altuia. E de necrezut, cât de sgârbiți sunt unii oameni, când e vorba de a rupe ceva din avutul lor pentru a ajuta pe alții! Se pare, că le este frică ca nu cumva să sărăcească de vor rupe ceva din al lor. Dar un lucru nu trebuie să se uite: cu cât mai mult împrumutăm din al nostru, cu atât mai tare ne îmbogățim, în toate domeniile.

Și atunci, mă întreb, de ce atâția oameni se dovedesc a fi orbi, când e vorba să facă ceva bine altora?

Ba în loc să le vină în ajutor, le face chiar plăcere să vorbească de rău și să supere pe alții.

Cați de aceștia nu se întâlnesc, care nu mai conținesc cu critica și bârfeala? Ferit-a sfântul însă să-i vezi pe ei făcând vreun bine cuiva.

Unor atare sulele rele și mici le cade greu dacă aud vorbe de laudă

despre cineva din apropierea lor. Acest nărav rău de a defraza din onoarea și valoarea altuia este dovada unui suflet mic, și e semn de slăbiciune de caracter. Este nota sufletului invidios. Intr'un suflet mare nu este loc pentru invidie și amor propriu.

Dar un suflet mic vede în altul numai defecte, binele îl micșorează și relele le mărește.

Cât de dureros lucru e apoi, când aceste trăsături rele le întâlnim tocmai la indivizi bine dotați. Ba, tocmai la aceștia, le întâlnim mai des. Astfel artiști de teatru și cântăreți vestiți sunt pradă acestui viciu. Dar nici unii preoți și savanți nu se pot desbrăca de aceste înclinări spre bârfeală.

Ce bine le-ar sta să-și dovedească nobleța caracterului prin acte de caritate, de ajutoare a celor avizați la sprijinul lor. Mai ales azi!

Acela, care dă bucurios și cu dărniciie din agoniseala lui, va culege din belșug roadele celei mai depline mulțumiri. Cel ce face ceva, cu toată inima pentru semenul său, va constata cu surprindere, că se îmbogățește în cele din lăuntru său. O inimă deschisă este o comoară, față de care averea unui milionar nu contează nimic.

De relele năravuri de a deprecia pe altul ne am desvâța ușor, dacă n'am uita că și în cel mai umili oameni sălășluiește ceva dumnezeesc, și că în omul cel mai de rând se poate ascunde un prieten. Nu trebuie decât prilejul necesar, ca el să se manifesteze ca atare.

Fii dară, creștine dragă, totdeauna gata cu cuvântul tău de laudă, cu ajutorul tău prompt la orice ocazie. Dă ce ai mai bun din ființa ta, peste tot locul, și ori și cui. Rostește-te numai cu cuvinte de prietenie despre oameni, și către oamenii cu care vii în contact.

Dacă tu nu poți ajuta cu bani, poți oferi un cuvânt de încurajare și de prietenie. Cele mai multe inimi nu însetează numai după avere, ci în majoritatea cazurilor după un cuvânt de iubire și înțelegere.

De aceste două poți și tu dispune din belșug. Un om, cu o fire deschisă, dragălașă și prietenoasă, are totdeauna întâietate față de unul cu fire închisă și posacă, care respinge pe toți, pe când celălalt îi atrage.

O astfel de ținută, nu numai că e extraordinar de binefăcătoare pentru dezvoltarea caracterului tău, ci e și folositoare pentru progresul general al societății.

Curierul „ASTREI”

Circulară trimisă Cercurilor Culturale din Județul Brașov

Domnule Președinte,

Unul din gândurile care ne-a preocupat mult în ultimii 10 ani a fost ca nicio comună din județul nostru să nu rămână fără casă culturală, sau cămin cultural, cum se numea în ultimii ani. Pentru realizarea acestui gând am adus și jertfe materiale și foarte multă stăruință. Fiindcă noi vedeam în casa culturală mijlocul cel mai bun care să închege întreaga viață culturală, educativă, economică și de înfrățire a țăranilor satelor noastre.

Prin stăruința conducătorilor și hărnicia sătenilor, în câteva comune s'au putut clădi case culturale, de toată trumusețea, care fac cinste și conducătorilor și sătenilor.

Dar și în comunele în care n'a putut fi clădită casa culturală cum doream noi, a putut fi câștigat un local bun pentru sala de lectură și bibliotecă. Acestea există aproape în toate comunele noastre.

În timpurile de azi este mai necesar ca ori când, ca atât caselor culturale, cât și simplelor săli de lectură cu bibliotecă să li se dea viață. În ele, în seriile de iarnă să se adune lumea satelor, să citească și să se sfătuească împreună, acolo să se asculte progra-

mele emisiunii de radio. Tot aici să se vorbească sătenilor din partea conducătorilor, să se facă câte o serbare la care să fim invitați și noi, ca prin conferințe să dezbatem diferite probleme naționale, culturale, economice și de interes general.

Noi am vrea să nu cruțăm nicio jertfă, ca aceste case culturale să contribuie cât mai mult la ridicarea satelor noastre.

De aceea vă rugăm, după cum v'am mai rugat, să adunați toate bibliotecile, — dacă ar fi și altele decât ale Aștei, — și să le puneți în sala de lectură a casei culturale. În cazul că mai aveți nevoie de cărți, vă rugăm să ne comunicați dorințele Dvs. și vă vom pune la dispoziție toate cărțile de care aveți nevoie.

Tot în acest scop, în cel mai scurt timp, vom pune la dispoziția căminelor culturale în care funcționează biblioteca și sala de lectură, câte un aparat de radio. Deocamdată vom putea da 20 aparate. Dacă însă ni se vor cere, vom da un număr și mai mare. De aceea vă rugăm să ne comunicați cât mai urgent, dacă căminul cultural al Dvs. are nevoie de aparat de radio. Singura condiție este să funcționeze biblioteca și sala de lectură.

Primiți, D-le Președinte, asigurarea deosebitei noastre stime.

Președinte, Dr. N. Căliman

p. Secretar, Fl. Ionescu

Cu candela aprinsă

Continuare din pag. 1-a

puternică și unic scop al existenței noastre individuale și naționale.

Azi, mai mult ca oricând, ni se cere solidarizarea fără nicio excepție în aceeași dorință, același gând și voință dărză de biruință totală. Ni se cere aceeași încredere fermă în izbândă, pe care o are ostirea în luptă sau în postul ei de veghe.

Nimic să nu gândim, nimic să nu facem decât în acest gând, în această voință.

Armatei i-am încredințat soarta întregului neam. Știm și credem în jurământul ei sfânt, pe care l-a reînnoit în ultimul apel adresat țării prin Conducătorul Ei.

Cu cât va arde mai tare și mai unanim această flacără sfântă a dragostei de neam în noi toți, cu atât se va simți armata mai apropiată și mai gata de îndeplinirea sacrei porunci a neamului.

Noi să umplem din belșug candela de veghe și credință în slujba drepturilor neamului.

Nicio îndoială, căci Dumnezeu ajută dreptății.

Omisiuni dăunătoare

Nu odată a fost indicată în coloanele gazetei noastre lipsa de propagandă și superficialitatea păcătoasă ce ne caracterizează. Scăpăm multe prilejuri de eforturi și realizări ale virtuții ostășești pe care străinii le încrează și le înșiră în rândul marilor izbânzi mondiale.

Luăm parte de cinci luni și înscrîm cu sângele ostașului nostru cele mai splendide pagini în istoria luptei pentru civilizație și cruce. Ziarele și ilustrațiile din afară abundă de încordările noastre epopeice, dar foarte rar, abia 1 la mie din clișee aduc scene și dovezi despre acest curaj și abnegație.

O inspecție în liniile prime la un post de comandă, o santinelă sau un grup răzleț lângă un trofeu, o scenă de decorări, iată tot ceea ce formează materialul nostru documentar prins în obiectivul momentan, pe care vorbele nu-l pot spăla, bărfelile nu-l pot întu-neca și timpurile nu-l pot șterge.

Câtă admirație ne inspiră organizarea meticuloasă și conștientă a propagandei germane. Până și cele mai mici unități își au aparate de înregistrare, ba chiar indivizii au aproape fără excepție ca o completare a echipamentului și aparatele de fotografiere. Acestor luptători și propagandiști conștienți avem să le mulțumim cele mai multe și din puținele scene ce sunt eternizate. De ce lipsesc oare aceste minunate prize istorice din echipamentul nostru?

Facem pe această cale o rugă-minte tuturor combatanților din acest războiu sfânt să ne trimită fotografiile ce le au spre a face noi clișee necesare pentru a le putea difuza. Omisiunile însă se strecoară uneori chiar și acolo unde produc adevărate leziuni pentru mândria națională.

ROMĂNE!

Subscrie la

Imprumutul

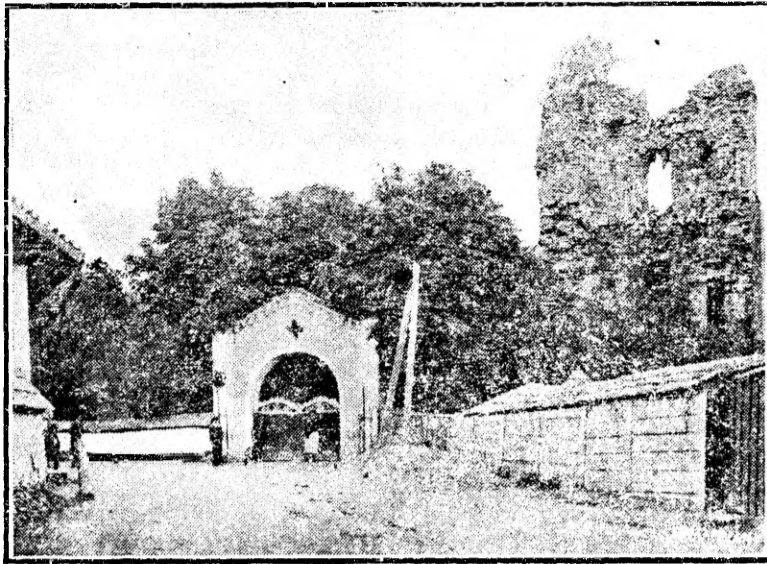
Reîntregirii

ROMÂNIEI

în hotarele ei et-nice și istorice

I. Urcanul

Vederi din țară

Ruinile Cetății Rodna

Deschiderea an. șc. 1941-42 la „Liceul Industrial“ de fete din Brașov

La 15 Nov. a. c. s'a făcut deschiderea solemnă a anului școlar 1941—42, la Liceul Industrial de fete al Reuniunii Fem. Rom. din Brașov.

Serbarea s'a început printr'un serviciu religios, oficiat de preotul N. Furnică, răspunsurile fiind date de către corul elevelor.

Din comitetul Reuniunii au fost de față, doamnelor: M. Popescu Bogdan, M. Dr. Moga, viceprezidentă, Gigi Teculescu, secretară, V. Dr. Nistor, Mimi Dr. Gologan, Elena Nedelcovici, L. Popescu etc. întreg corpul didactic și părinții de-ai elevelor.

D-na M. Popescu Bogdan, prezidentă Reuniunii, a rostit următorul cuvânt de deschidere:

Doamnelor și Domnilor iubite eleve

La sfârșitul anului școlar 1940—41 ne-am despărțit într'o atmosferă de mulțumire reciprocă, zicându-ne „la vedere“ pe ziua de 1 Septembrie, ca de obicei pentru începutul anului școlar 1941—42.

Dar vorba românească, „Omul propune, Dumnezeu dispune“, s'a adevărit și de data aceasta în toată puterea ei.

Din împrejurări impuse de vremuri, care au tăiat adânc în viața poporului nostru, începem anul școlar 1941—42 numai la 15 Noemvrie.

Cauza o știm, căci am simțit-o, am trăit-o.

Nu-i momentul a stărui aici asupra ei, am însă credința că din sbuciumul sufletesc, din durerile și grijile prin care am trecut în ultimele luni, am ieșit cu toții, mari și mici, cu o concepție de viață mult mai sănătoasă, mai nobilă și mai conștie de îndatoririle noastre omenești, ce ni se impun, cu toată forța morală, în deosebi de aci înainte.

Vom implini ceea ce ne-a rămas de împlinit prin străduințele noastre, prin puterea de muncă, câștigată din durere, prin marea bucurie și extazul gloriei succeselor armatelor noastre, cărora cu pioasă recunoștință ne închinăm, păstrându-le, atât celor vii, cât și celor duși dintre noi, o sfântă și adâncă recunoștință, în amintirea spiritului lor de jertfă adusă neamului și țării.

De acest sentiment să luăm cu toții aminte și să căutăm a ne împodobi fiecare cu el și a îmbogăți pe toți fiii și fiicele neamului cu astfel de podoabe sufletești.

Numai așa, printr'o absolută lepădare de sine, ne ridicăm la idealurile care ne vor înălța!

Iar pentru cei duși, care pe unde sunt, veghează cu îndemnuri bune asupra noastră și a căror suflete sunt ingerii, care ne vor șopti cu ce suntem datori omeniții și nouă înșine în viitor, să ținem 2 momente de reculegere, zicând: „Dumnezeu să-i odihnească și să-i înalțe!“

Doamnelor și Domnilor

În anul 1938, când abia adia vântul care a deslănțuit furtuna, prin care încă trecem, Ministerul Apărării Naționale, prin Comitetul central de Cruce-roșie din București, ne-a propus și Reuniunea fem. rom. din Brașov a primit, ca, în caz de un viitor războiu, în edificiul „Liceului Industrial de fete“, care formează averea reuniunii noastre să funcționeze „Spitalul-școală“.

S'a procedat la înzestrarea lui, din banii ce se adunau dela diferitele școli din trei județe. S'a cumpărat: pânză, paturi, saltele ș. a. S'au confecționat în atelierele școlii noastre sute și sute de bucăți de lingerie de corp și de pat, prosoape ș. a.

Am fost scutiți de războiu până în ziua de 22 Iunie 1941, când dându-se alarma, tot Românul conștie de datorința lui, curajos din fire, cu cel mai mare devotament, gata de orice jertfă, a răspuns la chemarea Patriei, nu numai de-a o apăra, ci de a recâștiga, ce fără drept i se sfâșiasse din corpul ei.

Natural că ne-au trebuit spitale. Cel dintâiu și din plin înzestrat a fost în Brașov Spitalul-școală, în care s'au adăpostit primii răniți. Acest spital a funcționat în urmă ca Spital de Cruce-roșie, Z. I. Nr. 161, până în ziua de 1 Noemvrie 1941.

Reuniunea a pus la dispoziția spitalului pe lângă local toată averea sa: mobilier, vase, alimente, continuând a confecționa în ateliere și mai departe lingerie și pentru celelalte spitale.

Ne-au sosit răniții, suflete din sufletele noastre. I-am primit cu admirație și dragoste de mame, soții, frați, surori și copii.

Cu ei și pentru ei, am dus și vom duce până la cea din urmă glorie, grijile și durerile timpului, cu neîndoită credință în marca izbândă națională!

Mă adresez deci corpului didactic, pe ale cărui membre, le rog a lua aminte ca, pe lângă obligația de a se achita de slujba pentru care-s salariate, să-și formeze din cariera lor o misiune.

Asemenea mă adresez vouă, dragi eleve, care ați apucat în frageda voastră tinerețe timpuri grele, dați-vă silința a le înțelege, a le simți și dacă nu altfel, căutați a răsplăti dragostea, jertfa și durerile părinților voștri, prin străduința în învățătură și prin o bună și frumoasă purtare în școală și în viața de toate zilele.

De încheiere d-na prezidentă mulțumește preotului N. Furnică pentru săvârșirea serviciului divin, asemenea și doamnelor membre ale Comitetului Reuniunii pentru concursul și bunăvoința ce-o arată față de lucrările acestuia, precum și d-șoarelor L. Cărpinișan și L. Popescu, pentru munca ce-o depun, asigurând bunul mers al școlii și al internatului.

Totodată anunță și numirea la direcția școlii a d-șoarei El. Boieriu.

Serbarea s'a încheiat cu Imnul Regal.

Conferință

Lupta pentru idealul național în istoria contemporană

Sub acest titlu și-a ținut conferința d-l Prof. R. Căndea dela Extensiunea universitară Cluj-Sibiu în ziua de 16 Noemvrie 1941.

D-sa a arătat, cum a evoluat idealul național la popoarele europene. Revoluția franceză a însemnat începutul ideii naționale în Franța, unde încheierea națională s'a făcut mai repede, decât la toate celelalte popoare europene.

Germania și Italia au putut realiza idealul de unire al tuturor fracțiunilor popoarelor într'o singură națiune mult mai încet și cu greutate și lupte care au durat până către sfârșitul secolului XIX. O mare piedecă în calea acestei împliniri a fost Austro-Ungaria care pentru asigurarea existenței sale nu s'a dat la o parte dela folosirea niciunui mijloc pentru împiedecarea formării statelor naționale.

Panslavismul a însemnat totdeauna panrusism, adică unirea tuturor slavilor sub conducerea Rușilor. Rușii au urmărit acest ideal sub țări, ca și sub regimul comunist. Tendința era, ca prin unirea tuturor slavilor, Rușii să domine Europa. La unele dintre popoarele slave a prins această idee panrusescă și au luptat pentru ea, altele însă s'au ținut departe de ea, fiind prea mândre de națiunea lor.

La noi ideea de unire a tuturor Românilor a progresat cu pași repezi. Aceeași limbă și credință, aceeași voință și dorință a dus repede după revoluția din 1848 la unirea din 1859, ca să ducă apoi, după un războiu de desrobire, la unirea din 1918 pentru care sufletele erau pregătite dela 1848. A fost posibilă această unire a noastră, prima chiar în contra Europei, fiindcă o o voiam cu toții, ne întemeiam pe drepturi și dreptate și înglobam în această unire pământ românesc.

Războiul de acum, ori și cum s'ar părea altcum, va duce numai la întemeierea de state naționale pe baza drepturilor etnice și nu pe baza altor interese.

Conferința ținută într'o limbă simplă și frumoasă, cu multă claritate și logică a evenimentelor și urmărilor, a fost urmărită de public cu viu interes și primită cu entuziasm.

C.

Plebiscitul

Continuare din pag. 1

ceasta, liber avânt aspirațiilor Neamului. Prin votul recent, contopire desăvârșită de aspirații cu Conducătorul lor, Românii arată că înțeleg să-și sprijine propriul viitor și că sunt hotărâți să sfarme în picioare toate potrivnicile, sau să moară.

E un neam care-și înfruntă destinul cu fiorii eroismului.

Istoria, care va consacra, la vremea sa, personalitatea aceluia care strânge astăzi în jurul lui sufletul în tregii națiuni, va arăta totodată că, de data aceasta, poporul românesc, cu matură pătrundere a realităților, a călcat, conștient de el și cu eroică hotărâre, pe calea marilor sale înfăptuirii.

Și se va dovedi odată mai mult că forța popoarelor stă numai în ele însele.

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

Dela Crucea Roșie Filiala Brașov

A veni iarna...

Oare câți sunt aceia cari s'au gândit la greutățile enorme cu care luptă Crucea Roșie Filiala Brașov zi de zi c să facă față tuturor îndatoririlor ce le are pentru a susține cantina din gară?

Vă dați seama cât bine s'a făcut în această cantină care funcționează neîntrerupt dela începutul războiului? Și dacă în timpul verii ea a fost o binefacere pentru ostașii care treceau spre front cu cât mai mare însemnătate are ea acuma când gerul prea timpuriu ne amenință cu suferințele lui. Trebuie să vedeți mâinile înghețate de frig care strâng ceașca de ceaiu ferbinte ca să vă dați seama de ce însemnează ea pentru ostașii care călătoresc zile întregi până ajung la un adăpost.

Voi toți care stați în locuințele voastre calde și confortabile, care prin vitejia ostașilor noștri ați fost scutiți de toate grozăviile și suferințele războiului, gândiți-vă la ei și dați cu toată inima pentru cantina din gară a Crucii Roșii. Dați că banii voștri sunt bine chivernisiți.

Iată o scurtă dar cu atât mai graitoare dare de seamă asupra activității cantinei gară. Dela 27 Iunie a. c. și până azi s'a servit la 130.000 de soldați 126.400 porțiuni de ceaiu 112.000 porțiuni de pâne, 19.500 porțiuni de brânză, 759 porțiuni slănină, 36 porțiuni cârnaț, 52 ouă, 642 bucăți mere, 63.841 țigări și 155 cutii de chibrituri aceste evaluate în bani însemnează o cheltueală de 1/2 milion lei.

Brașov, 14 Nov. 1941.

Prezidentă:
Valeria Cuteanu.

Informațiuni

Vizită ministerială

În ziua de 17 I. c. orașul nostru a fost vizitat de d-l prim-ministru ad interim și d-na Mareșal Antonescu. Distinșii oaspeți au vizitat Prefectura, unde s'au informat amănunțit asupra stărilor din județ și din municipiu.

Conferințele extensiunii univ. din Sibiu

Duminecă, 23 Nov. ora 11.30. se va ține în sala Camerii de Comerț conferința D-lui Prof. Liviu Rusu, cu subiectul „Tragicul în poezia noastră populară”.

Plângerile contra măcelarilor continuă

Cu toate ordonanțele și lămuririle Primăriei, măcelarii continuă să nu înțeleagă nevoile populației.

Multe și numeroase familii n'au primit de 3 săptămâni niciun kg. din carnea de porc la discreție. Avem cunoștință însă că unor persoane li se servesc pe ușa din dos și câte 3-4 kg. carne.

Se impun cele mai severe măsuri contra abuzurilor neîncetate.

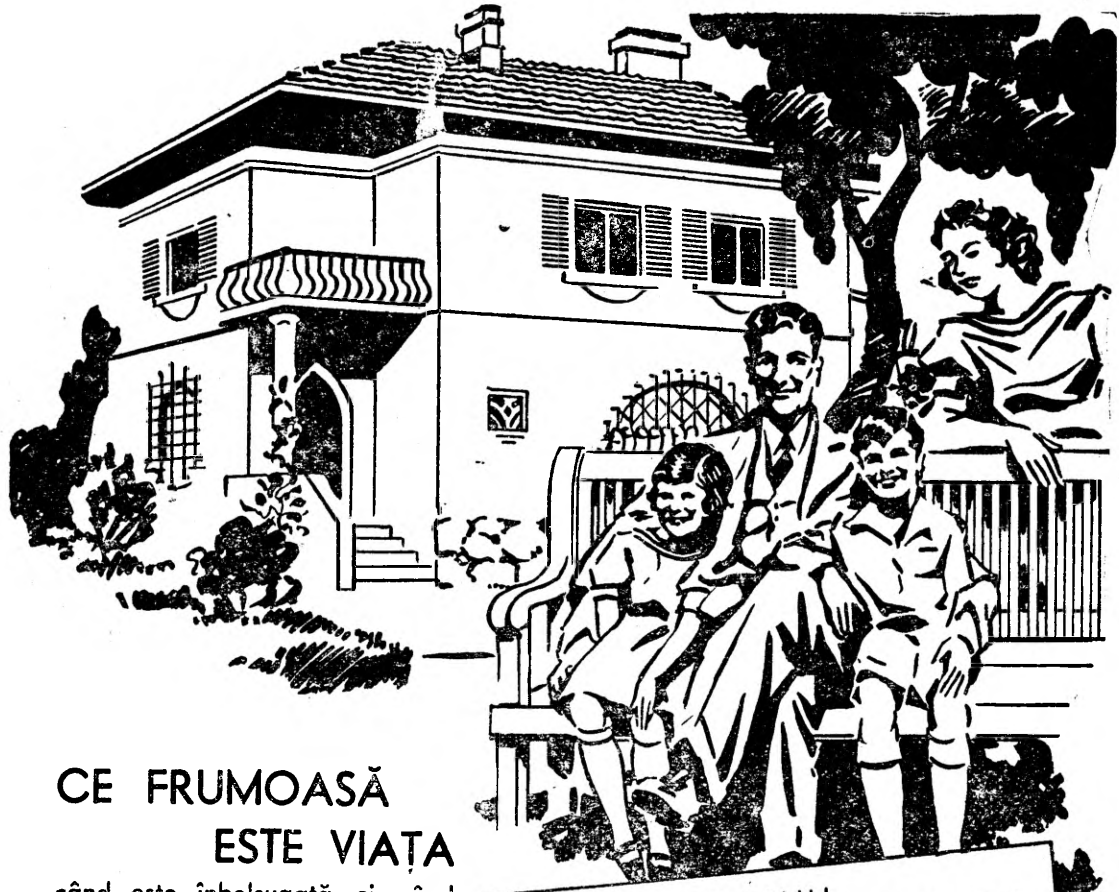
Impozitele succesoriale pot fi plătite cu titluri

Ministerul de Finanțe a aprobat ca impozitele succesoriale să se lichideze cu titluri de rentă.— Imprumutul Reîntregirii — și chiar cu chitanțele provizorii (titluri provizorii) care *dovădesc subscrierea*.

Cu aceste titluri pot fi plătite și taxele succesiunilor vechi — indiferent de data când s'a deschis succesiunea.

Din acest motiv toate păsuirile și suspendările acordate în baza legilor anterioare au fost anulate.

Și cu aceste titluri se poate beneficia de reducerea de 7%, dacă debitul devenit scadent se achită în primele 45 zile ale trimestrului respectiv.

CE FRUMOASĂ ESTE VIAȚA

când este înbelșugată și când ție și alor tăi le poți asigura o existență fericită.

Da, însă toate aceste dorinți rămân de multe ori numai visuri. Cine este de vină? D-ta! căci nu ești în calea norocului.

Joacă cu perseverență la loterie și vei câștiga milioane, ca mine!

INTRĂȚI ÎN JOC LA CL. 1-a.

PLANUL
LOTERIEI 26 PE CLASE
„VICTORIA DELA RĂSĂRIT”

34.000 CÂȘTIGURI
în valoare totală de lei

222.630.000

plus 4 premii à 1 milion și 1 de 5 milioane,
întregi sau divizibile

APROXIMATIV 50% DIN LOZURI
SUNT CÂȘTIGĂTOARE

LOTERIA DE STAT

TRAGEREA CLASEI 1-a are loc la 29 și 30 NOEMBRIE 1941

Conferința Ligii Navale

Duminecă s'a ținut în sala mare a Camerii de Comerț și de Industrie conferința d-lui Amiral Constantin Negru, în fața unei asistențe selecte.

Evreii părăsesc orașul Pressburg

Primul transport de 238 evrei au părăsit orașul Pressburg. Aceasta face parte din planul de acțiune al guvernului slovac. Zilnic, un număr de 200 evrei vor fi evacuați din Pressburg. Toți aceștia vor fi îndreptați în 14 localități, unde s'au instalat și tabere de muncă.

Primăria Municipiului Brașov.

Bir. Aproviz.

Publicațiune

Pentru lămurirea publicului, cu privire la situația aprovizionării articolelor raționate, suntem datori a da următoarele lămuriri:

1. Rația de 300 gr. zahăr pe luna Octomvrie, nu s'a distribuit de oarece cantitatea de 5 vag. zahăr repartizată orașului Brașov din stația Crăciatoc-Bucovina, încă nu a sosit la Brașov.

Cota de zahăr pe luna Noemvrie 1941, încă nu a fost fixată de oficiul zahărului.

2. Cota de talpă pentru luna Noemvrie fiind foarte redusă se va distribui Miercuri în ziua de 19 crt., numai la pantofari și cizmari, acordându-se celor 150 cizmari din orașul Brașov, câte 1 kg. talpă crupon și 2.1/4 kg. gât și poale, ambele de vită, și câte 0.850 kg. crupon și 0.500 kg. gât și poale, ambele de bivoli.

Aceste cantități dau 4 perechi pîngele din cruponul de vită și 3 perechi pîngele din cruponul de bivoli per kg.

Fiecare cizmar primește în plus peste unitatea de mai sus, câte o 1/2 rație de fiecare talpă calificată, ajun-

gându-se astfel la 292 unități distribuite față de 150 patroni cizmari.

În afară de această talpă curată, ei mai primesc talpă gât și poale pentru reparații și ghete pentru copii.

Prețul tălpuitului este acela fixat prin ordonanța de maximalizare.

3. Rația de 200 gr. de ulei, pe luna Octomvrie este în curs de distribuire; toate magazinele la care este înscrisă lumea fiind aprovizionate.

4. Carnea și grăsimea de porc, se va desface în continuare Sâmbătă și Duminecă.

Pentru cumpărarea slăninei și oșânzei proaspete sunt valabile bonurile de carne Nr. 1 și 2 a câte 250 gr., iar bonul nr. 3 pentru 500 gr. de cap de locuitor.

Bonurile se folosesc tocmai pentru a da posibilitatea tuturor să-și aibă asigurată cantitatea de grăsime și o vor avea transportul fiind în continuare toată luna lui Noemvrie 1941.

Publicul este rugat a avea toată înțelegerea pentru această situație excepțională, cunoscând că Primăria, face toate eforturile pentru asigurarea aprovizionării Municipiului în cât mai bune condițiuni.

Înțelegerea greutăților prin care trecem, este o datorie a fiecărui bun Român.

Primar,
Dr. N. G. V. Gologan

PRIMĂRIA COMUNEI CODLEA

No. 2805/1941

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că primăria comunei Codlea, dă în arendă pe un nou ciclu de 5 ani, cu începere din 1 Ianuarie 1942, două cariere de piatră, prin licitație publică, cu oferte închise și sigilate potrivit dispozițiilor art. 88—110 din L. C. P. și normele generale pentru ținerea licitațiilor la administrațiile publice.

Licitația publică se va ține în lo-

calul primăriei comunei Codlea și a nume:

1. În ziua de 12 Decemvrie 1941, ora 9 a. m. pentru arendarea carierei „Piatra Mare”.

Prețul de strigare 1500 (una mie cinci sute) m. c. pietriș bătut de 3-5 cm., 300 m. c. piatră brută și 200 m. c. pietriș pentru trotuare (kiz) loco carieră, în natură și o sumă în numerar după aprecierea concurentului, — de fiecare an de arendare.

Garanția provizorie Lei 20.000 (douăzeci mii) iar cea definitivă Lei 50.000 (cincizeci mii).

2 În ziua de 12 Decemvrie 1941, ora 11 a. m. pentru arendarea carierei „Cornul Măgurii”.

Prețul de strigare 600 (șasesute m. c. pietriș bătut de 3—5 cm. și 100 (unasută) m. c. piatră brută, loco carieră, în natură și o sumă în numerar, după aprecierea concurentului, de fiecare an de arendare.

Garanția provizorie lei 15.000 (cincisprezece mii), iar cea definitivă lei 30.000 (treizeci mii).

Supraoferte nu se primesc.

Caietul de sarcini, care cuprinde toate condițiunile de arendare, se poate vedea în biroul primăriei în timpul orelor oficiale.

În cazul, că licitația fixată mai sus, nu va da rezultat satisfăcător, se va ține o nouă licitație și anume:

În ziua de 23 Decemvrie 1941, ora 9 a. m. pentru cariera „Piatra Mare”, iar la ora 11 a. m. pentru cariera „Cornul Măgurii” în aceleași condițiuni.

Primar, G. Göbbel. Notar, I. Magda.

În atențiunea abonaților

Implinindu-se șapte luni dela reorganizarea și trimiterea regulată a gazetei, rugăm pe abonații, care sunt încă în restanță, să ne trimită costul abonamentului.

Abonații din Brașov sunt rugați a trece pe la administrație fiindu-ne personalul de serviciu mobilizat și neputându-i încasa la domiciliu.

CRONICA RAZBOIULUI

de **Mardare Mateescu.**

America și noua ordine europeană

Desfășurarea evenimentelor europene din ultimul an a pricinuit multă amărăciune cercurilor de pe Wall-Street. Nici combinațiile savante, de presiune economică, nici acțiunea persuasivă a colonelului Donovan și nici măcar blocada nemiloasă, socotită „ultima ratio” împotriva dărzenii europene n'au reușit să abată bătrânul continent de pe calea ce și-a trasat către orizonturile viitorului.

Atari stări de lucruri în acest centru al pământului, au urcat valul de enervare până sub zidurile Casei Albe, făcându-ne spectatorii unor acte și fapte fără precedent în anele republicii cu drapel înstelat. Dialectica subtilă a *democrației definitive și integrale* a devenit subit afonă pe melegurile europene, pentru ca nici amenințările și mai ales promisiunile proferate de sub pulpana anterului democratic să nu mai prindă la noi. Intre Lumea nouă și Continentul cel vechiu discrepanța a fost marcată nu numai prin abisul fluid al Atlanticului, dar mai ales, prin covârșitoarea diferențiere de aspirații și vederi asupra rosturilor lumii.

Statele Unite ale Americii, obișnuite să dispună cu magnificență de rolul de arbitru al globului, se văd dintr'o dată reduse la un simplu rol în arenă, unde proprietatea o are nu cel mai subtil judecător, ci partenerul cu suficientă vitalitate. Statele Unite învață astăzi, că în viețea vin momente când nu se mai poate trăi din renta abilităților cerebrale, ci prin muncă și sacrificii de vieți și de sânge, până la izbândă, sau până la istovire. Wall-Street-ul prevede cu groază momentul când în balanța valorilor mondiale virtuțile nu vor mai putea fi înlocuite cu un pumn de dolari, ci vor trebui să fie contra-egalate cu creația palmelor învârtoșate de muncă.

Pentru acest motiv, intransigența Europei față de vechile șlagăre libertare, egalitare și fraternitare, produce deocamdată un val de amărăciune pe Wall-Street și nu va întârzia să producă chiar panică. Pentru același motiv, Wall-Street-ul a început să se intereseze mai în de aproape de politica înaltă, vizitând mai ales incinta și culoarele Congresului. Iar rezultatele le vedem în tonul tot mai întunecat al diplomației și exponenților politici din republica Unchiului Sam.

Dăunăzi, America s'a străduit să obțină un gest de ezitare din partea Finlandei, sperând că astfel va infiltra în sufletul Europei o umbră de îndoială. Răspunsul dat de către Finlanda, în loc să aducă un spor de succes politice americane, a avut un efect contrariu, iar în Europa a deslănțuit un nou val de entuziasm față de țelurile noiei ordine. Odată mai mult, purtătorii de cuvânt ai Washingtonului s'au convins că partida se desfășoară în mare defavoare pentru tot ce e legat de procedurile trecutului. Dar nici de data aceasta personalitățile respective n'au vrut să înțeleagă că mersul istoriei e ireversibil, că experiența democratomasonică a costat scump Europa și celelalte popoare, care nu mai vor s'o retrăiască.

În momentul de față, America privește neputincioasă spre țărmlurile europene și vede năruindu-se piatră cu piatră supremația mondială a lumii anglo-saxone. Căci cine are de spus un cuvânt în Europa, poate vorbi în orice parte a lumii. Asupra reacțiunii pe care o vor provoca aceste constatări, nu ne mai putem face iluzii, chiar astăzi când ireparabilul nu s'a produs, pentru că mai mult decât păreri parlamentului american, atârnă azi în balanța sorții poporului de peste Ocean păreriile câtorva exponenți. Țe-

lurile noiei ordine a Europei au creiat drumuri prea deosebite între vechiul și noul continent.

Pentru noi, Românii, situația aceasta nu poate avea alte forme decât așa cum au fost trasate și aduse la îndeplinire de un an încoace. Păreriile noastre și hotărârile cărora ne-am închinat vlaga, se află gravate pe granitul istoriei cu episoadele dela Prut, Nistru, de sub zidurile Odesei și din fața fortărețelor Crimei. Niciodată n'am fost mai limpede lămuriți asupra rosturilor noastre în cadrul european, cum suntem astăzi. În nicio epocă, poporul

nostru n'a putut face dovezi mai strălucitoare de vitalitate, ca în această perioadă de vreme în care se cioplesc temelilele unui mileniu pașnic și constructiv.

Am intrat în luptă îndată după ce ne-am recules din grozavele lovituri ale unei sorțe ingrate. Ne-am recucerit moșia vechilor plăși moldoveni și am dus mai departe gloria eroilor români. Am fost și rămânem dinamizați numai de conștiința rosturilor civilizației ale Europei renăscute și de datoria reînțregirii sufletului și limbii noastre... peste toate ținuturile ce ne aparțin.

A căzut fortăreața Cherci

Știrea cea mai importantă, comunicată de posturile noastre de radio, este aceea care ne anunță căderea fortăreței și cu aceasta închiderea completă a oricărei circulații inamice în Marea de Azov.

Fapta aceasta de arme, poate fi egalată cu aceea a cuceririi Odesei, fiind bineînțeles seamă de faptul că întăririle dela Cherci au fost complet cucerite la trei zile după ce forțele române și cele germane de sub comanda generalului von Runstedt ocupaseră dispozitivul de sud al portului. În modul acesta, flota rusească nu mai dispune de niciun amenajament portuar la Marea Neagră, în afară de rada dela Batum, insuficientă și expusă în permanență atacurilor aeriene germane.

Fortăreața dela Cherci, unde se retrăsese una din ramurile apărării Crimei, era pregătită pentru o rezistență de lungă durată, așa cum s'a dovedit îndată după cucerirea ei. Mari cantități de provizii, armament și muniții, fuseseră înmagazinate, ca și cum Rușii ar fi avut de gând să reziste luni de zile atacului româno-german. Dar forțele aliate au aplicat aici tactica unor operațiuni rapide, reușind în minimum de timp să desorganizeze întreaga apărare, până la capitularea definitivă a bolșevicilor. Cu prizonierii luați la Cherci, însumând câteva zeci de mii, numărul prizonierilor sovietici capturați în Crimeea se urcă la peste 100.000.

Cu același prilej, un singur braț de mare — strâmtoarea lenicală — mai marchează o graniță între trupele aliate româno-germane și teritoriul Caucazului,

unde se va desfășura noul teatru de lupte și unde deocamdată nu mișcă niciuna din mult trâmbițatele forțe imperiale englezești.

La Sevastopol, unde a doua ramură a apărării Crimei își amenajase un centru de rezistență, forțele româno-germane au reușit de-așemenea să obțină supremația. Distrugerile efectuate de către avioanele de bombardament germane reduc capacitatea de luptă a rușilor la ultima limită, așa că inițiativa operațiilor o dețin aliații și capitularea Sevastopolului nu va întârzia să se producă.

Cu privire la importanța cuceririi portului Cherci, este demn de menționat buletinul de completare a comunicatului militar german.

S'a dobândit un succes strategic însemnat — spune buletinul. Trupele germane și române au închis definitiv strâmtoarea Cherci, pentru orice trafic naval sovietic. Aceasta înseamnă că Marea de Azov, cu porturile ei aflate pe coasta răsăriteană — Rostov, Jeisk și până la Temriuk, port aflat pe peninsula Tamau, este tăiată pentru orice legătură pe mare către Sud.

Trupele române și germane se află astfel la poalele munților Caucaz.

Bolșevicii organizează pe teritoriul peninsulei Crimea uriașe zone fortificate la Pericop-Armiansk și Iusun, pe o adâncime de 50 km., apoi pe istmul pe vârful către Cherci, pe o adâncime de 10 km. și în sfârșit în jurul portului Cherci. În aceste fortificații fuseseră concentrate numeroase trupe și un imens material de războiu.

Pe frontul Doneșului

Pe frontul Doneșului, unde inițiativa luptelor o are corpul expediționar italian, forțele bolșevice au fost înfrânte, retrăgându-se către Vorosilovgrad. Cele patru divizii care se aflau concentrate în sectorul combătut de italieni, au fost distruse, având însemnate pierderi de oameni și materiale.

După o luptă de 9 zile, bătălia Doneșului este deci astăzi virtualmente încheiată. Rezistența cea mai dâră a fost opusă de bolșevici în regiunea Rikowo-Gorlovka, unde se află capătul unei importante conducte de petrol. Cu toată înverșunarea apărării însă, corpul expediționar italian a obținut victoria.

În sectoarele Leningrad și Mos-

cova, toate încercările rusești de despresurare se lovesc de dărzenia apărării germane, care nu ezită să facă uz de artilerie grea, atunci când atacurile armatelor roșii devin mai insistente. Bombardierile germane nu conțenesc să lovească centrele vitale ale regiunilor Leningrad și Moscova, precum și orice mișcări de trupe sau subzistențe.

În aceste sectoare se găsesc și trupe din corpul voluntarilor spanioli. Ziarele anunță, că generalul *Mascardo*, eroul dela Alcazar va sosi zilele acestea pe front, pentru a preda eroilor din divizia albastră darurile destinate lor de către Caudillo.

Extremul Orient rămâne pe poziții

Un moment important în desfășurarea discuțiilor japo-americană, era constituit de convocarea dietei imperiului nipon. Astăzi se știe, că dieta nu numai că a aprobat atitudinea de până acum a guvernului, dar a ținut chiar să-și sublinieze dorința ca guvernul să acționeze mai energic pentru îndeplinirea țelurilor japoneze.

Discursul d-lui *Tojo*, primul ministru al Japoniei, completează astfel sufragiul popular, atunci când în marele discurs, pe care l-a ținut în Parlament, precizează atitudinea Japoniei față de Statele Unite,

Față de pregătirile pe care Statele Unite le fac în tovarășie cu Englezii, Rușii și Chinezii, spre a bloca milita-

ricește apele Pacificului, d-l *Tojo* prezintă următoarele puncte de vedere japoneze:

Japonia vrea să împiedece orice a treia putere de a se amesteca în reglementarea situației din China și de a tulbura această operă. Japonia vrea să lichideze acțiunile ostile, cum e de pildă blocada economică împotriva imperiului său, organizate de puteri străine și de a restabili relații economice normale. Japonia vrea să împiedece prin toate mijloacele extinderea războiului în Extremul Orient.

Rămâne de văzut, dacă bunele și pașnicele intențiuni ale Japoniei vor avea ecou la Washington, deoarece tonul americanilor din ultima vreme a fost mai vehement decât manifestările obișnuite în raporturile sale cu imperiul nipon.

Intențiile pacifice ale Japoniei n'au împiedecat însă Dieta să aprobe un credit de aproape 4 miliarde yeni pentru cheltueli militare, ceea ce denotă că conducerea japoneză chibzuește împrejurările sub toate aspectele posibile, pentru a putea fi astfel ferită de surprize.

Flota noastră submarină

Despre flota noastră submarină, care a fost formată numai de curând, laicii nu cunosc altceva, decât că e mult mai importantă ca număr decât a fost odinioară. E locul totuși să arătăm, că această flotă, creată de puțină vreme a avut prilejul să releve încă-odată calitățile navigante ale marinarilor români care s'au acomodat prompt acestei arme ce acționează sub ape.

Intre submarinele noastre mai vechi, „*Delfinul*” a ajuns să fie cunoscut de toată lumea și în zilele trecute, renumele său s'a înscris definitiv în paginile istoriei marinei noastre militare, „*Delfinul*” nu e un submarin de proporții gigantice, dar echipajul său s'a dovedit pe măsura tuturor ostașilor români și demn de tradiția flotei noastre. Marina Militară Română n'a scăpat nici în trecut, un singur prilej, pentru a dovedi măiestria marinarilor noștri în conducerea cu succes a misiunilor ce le-au fost încredințate. A fost însă pentru prima dată în acest războiu, când submarinele românești au avut de luptat cu adevărat și ceea ce rămâne demn de relevat, este că au luptat cu succes.

„*Delfinul*” a plecat într'o misiune, cu un echipaj calm și sigur de sine, așa cum ar fi plecat într'o croazieră de agrement. A navigat deasupra apei atât cât n'a zărit coasta inamică și a făcut manevrele de scufundare numai când exista pericolul de a fi identificat. A rămas scufundat cu toată tenacitatea, nevoind să se întoarcă din misiune fără a da la fund un vapor inamic. Așteptarea plină de răbdare a fost răsplătită cu apariția unui vas de 12.000 tone, încărcat cu muniții destinate frontului din Crimeea. „*Delfinul*” a făcut manevrele de ochire, a lansat torpilele și a lovit în plin. Enormul vapor de transport s'a scufundat imediat. Dar cu aceasta nu s'au terminat peripețiile. Vedetele rapide de vânătoare sovietice au pornit în urmărirea navei submarine românești. O goană nebună, cu următorii deasupra apei și urmăriți continuu sub apă. Deasupra și în lături explodau fără întrerupere grenadele submarine. Goana a durat îndârjită, până când vedetele rapide au renunțat la urmărire. Echipajul submarinului, torturat de lipsa de aer, n'a făcut totuși nici cel mai mic gest de descurajare. Peste puțină vreme s'a executat manevra de ridicare și „*Delfinul*” a intrat în rada românească. *Hărțuit dar victorios.*

Redactor responsabil
ION BOZDOG